

A color photograph of Gheorghe Gheorghiu-Dej, the first leader of the Socialist Republic of Romania. He is shown from the waist up, wearing a dark blue military uniform with gold epaulettes, a peaked cap with a red star and wings, and glasses. He is looking slightly to the right. The background is a clear blue sky. The text is overlaid in white on the lower half of the image.

Gheorghe Gheorghiu-Dej
Komunistyczna Partia Jugosławii
w rękach morderców i szpiegów

*Przemówienie wygłoszone przez Gheorghe Gheorghiu-Deja, sekretarza generalnego
Rumuńskiej Partii Komunistycznej, na spotkaniu Biura Informacyjnego Partii
Komunistycznych i Robotniczych na Węgrzech, w drugiej połowie listopada 1949 roku.*

Maoistowski Projekt Dokumentacyjny

2013

I

Towarzysze! Minęło już ponad rok od historycznej uchwały Biura Informacyjnego¹ w sprawie sytuacji w Komunistycznej Partii Jugosławii. Rozwój zdarzeń w Jugosławii, proces budapeszteński i prowokacyjna działalność delegacji Tito w Organizacji Narodów Zjednoczonych w pełni potwierdziły słusność uchwały oraz wyjątkową teoretyczną i praktyczną wartość tego dokumentu dla światowego ruchu rewolucyjnego.

Rezolucja podkreśliła z wyjątkową siłą i głębią antyradziecką i antykomunistyczną postawę przywódców jugosłowiańskich, przekonująco wykazała, że nie mieli oni nic wspólnego z marksizmem-leninizmem i internacjonalizmem proletariackim, mistrzowsko przewidziała, że „ta nacjonalistyczna linia może prowadzić jedynie do degeneracji Jugosławii w zwykłą republikę burżuazyjną, do utraty niepodległości i do przekształcenia jej w kolonię państw imperialistycznych”. Znajdziemy tam naukowe spojrzenie na konsekwencje demagogicznych i przyjętych bez skrępowania kroków kliky Tito, które mają na celu dyskredytację socjalizmu. Uchwała dała potężne wsparcie zdrowych, rewolucyjnych, internacjonalistycznych elementów w Komunistycznej Partii Jugosławii w ich walce przeciwko faszystowskiej dyktaturze Tito-Rankovicia². Masy jugosłowiańskie są głęboko przepełnione duchem uchwały, ponieważ z autopsji znają prawidłowość oceny tych rzeźników, którzy przejęli ster rządów.

Rezolucja Biura Informacyjnego stanowiła punkt zwrotny w orientacji i działalności całego światowego ruchu rewolucyjnego. Dzięki jasnej ideologii marksistowsko-leninowskiej i jej zdolności do wyjaśniania problemów walki klasowej, które powstały po drugiej wojnie światowej, szczególnie w krajach demokracji ludowej oraz w komunistycznych i robotniczych partiach, możemy skutecznie walczyć z odchyleniami nacjonalistycznymi we własnych szeregach i wzmocnić jedność ideologiczną. Światowy ruch rewolucyjny zdecydowany jest podążać drogą internacjonalizmu proletariackiego. Komuniści i klasa robotnicza stali się jeszcze bardziej przesiąknięci duchem internacjonalizmu proletariackiego, realizacja zasad wierności ojczyźnie socjalizmu, Związkowi Radzieckiemu, jest probierzem i kryterium internacjonalizmu. Rezolucja Biura Informacyjnego w sprawie sytuacji w Komunistycznej Partii Jugosławii była

podstawą licznych zwycięstw komunistycznych i robotniczych partii. Z jej pomocą, komunistyczne i robotnicze partie były w stanie zorientować się na walkę z nacjonalistycznymi odchyleniami oraz promocję internacjonalizmu proletariackiego, na ustalenie jasnego stanowiska w sprawach wojny i pokoju.

Towarzysz Stalin wyświadczył ogromną przysługę międzynarodowemu ruchowi komunistycznemu. Przez swój geniusz i jasność myślenia, ostrzegł nas przed wieloma odchyleniami ideologicznymi i nieporozumieniami oraz pomógł nam je skutecznie zwalczać. Ta pomoc towarzysza Stalina była ratunkiem dla wielu partii marksistowskich. Ona pozwoliła nam uniknąć wielu błędów w teoretycznej i praktycznej działalności. W swoich wypowiedziach, na temat tego co partie komunistyczne powinny uczynić w wypadku imperialistycznej agresji na Związek Radziecki i kraje demokracji ludowej, Maurice Thorez ³, Palmiro Togliatti ⁴, Foster ⁵ i inni przywódcy międzynarodowego ruchu robotniczego oświadczyli gotowość mas pracujących swoich krajów do stanięcia ramię w ramię z wyzwolenną Armią Radziecką przeciwko imperialistycznym agresorom. Ten zdecydowany sprzeciw wobec angloamerykańskich podżegaczy wojennych wywołał szeroki oddźwięk na całym świecie i był ważnym bodźcem do walki mas o pokój.

Rezolucja Biura Informacyjnego stanowiła potężne wezwanie do czujności rewolucyjnej. Było to przypomnienie dla tych, którzy tonąc w antyradzieckim bagnie, mogli popaść w nacjonalizm burżuazyjny. Towarzysz Stalin ostrzegał przed tym już dwadzieścia dwa lata temu:

„Ten jest internacjonalistą – mówił towarzysz Stalin – kto bez zastrzeżeń, bez wahania i bezwarunkowo jest przygotowany do obrony ZSRR, ponieważ ZSRR jest bazą światowego ruchu rewolucyjnego, a niemożliwa jest obrona światowego ruchu rewolucyjnego bez obrony ZSRR, bowiem kto myśli o obronie światowego ruchu rewolucyjnego bez i przeciwko ZSRR, ten idzie przeciwko rewolucji, ten stacza się do obozu wrogów rewolucji”.

Jakże prawdziwe są słowa naszego wielkiego nauczyciela jeszcze dziś! Dialektyka walki klasowej jest nieubłagana.

Bezczelna i obłudna próba ukrywania swego antykomunistycznego i antyradzieckiego stanowiska, przez klikę Tito, przed ruchem rewolucyjnym

świata, przed klasą robotniczą i ludem pracującym Jugosławii, mówieniem o „niezależnej drodze” w budownictwie socjalistycznym, przy respektowaniu podziału świata na dwa obozy, może budzić tylko niesmak. Klika Tito jawnie zdezerterowała do obozu amerykańskich podżegaczy wojennych i pracuje w służbie amerykańskich imperialistów. Poparcie faszyzmu przez klikę Tito było logiczną konsekwencją jej antykomunistycznej i antyradzieckiej polityki. Klika ta sprzedała Jugosławię i jugosłowiański lud amerykańskim monopolistom, zlikwidowali suwerenność państwową, niepodległość narodową i resztki wolności poprzez ustanowienie brutalnej terrorystycznej dyktatury w stylu Gestapo.

Fakty przedstawione na procesie budapeszteńskim⁶, w Bułgarskiej Republice Ludowej, Rumuńskiej Republice Ludowej i w innych państwach demokracji ludowej dowiodły, że Tito, Ranković, Kardelj⁷, Djilas⁸, Pijade, Gosnjak, Maslarić, Mrazović, Vukmanović, Koca Popavić, Rickić, Nesković, Zlatić, Velebit i inni, Rajk⁹, Brankov, Trajczko Kostow¹⁰, Patrascanu¹¹ i inni ich kompani są agentami brytyjskich i amerykańskich imperialistycznych służb specjalnych. Już w czasie drugiej wojny światowej, ci godni pogardy szpiegzy i zdrajcy pomagali brytyjskim i amerykańskim imperialistom przygotowywać punkty wsparcia dla realizacji swoich planów dominacji nad światem. Ta banda szpiegów i zdrajców została wprowadzona, niczym koń trojański, do szeregów komunistycznych i robotniczych partii. Posłuszni wobec rozkazów swoich panów, realizowali swój zbrodniczy cel, wpływając na kierunek polityki partii i państwa, tam gdzie klasa robotnicza doszła do władzy, tak aby zniszczyć ruch rewolucyjny i doprowadzić do restauracji rządów burżuazji.

W krajach Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej, wyzwolonych przez Armię Radziecką, burżuazyjne partie i ich politycy wyszły z wojny poważnie osłabione. Ludowe siły rewolucyjne zagroziły im i politycznie je rozbiły. Reakcja światowa zaciekle broni swoich burżuazyjnych agentów w tych krajach. Ale nie ogranicza się jedynie do tego, ponieważ burżuazyjne partie i prawicowi socjaldemokraci nie były już w stanie poradzić sobie z siłami ludowymi, dowodzonymi przez komunistyczne i robotnicze partie. Imperialiści zaczęli poszukiwać nowych środków przywrócenia ustroju kapitalistycznego, a także

podzielenia klasy robotniczej i ruchu demokratycznego, siania zamętu w jego szeregach.

Lenin zwrócił uwagę, że burżuazja, ze swoim dużym doświadczeniem politycznym, zawsze stara się znaleźć, nawet w najtrudniejszych chwilach, kiedy wydaje się, że to już jej ostatni dech, nowe i nieoczekiwane rezerwy, którymi chce ochronić się od śmierci. Dezercja kliki Tito w stronę faszystów nie jest przypadkowa – miała miejsce na rozkaz panów tej kliki – imperialistów brytyjskich i amerykańskich, których najemnikami, jak wiemy, była długo.

Zdraycy jugosłowiańscy, posłuszni woli imperialistów, postawili sobie cel, aby zatrudnić w krajach demokracji ludowej gangi polityczne składające się z reakcyjnych elementów nacjonalistycznych, klerykalnych i faszystowskich, a wraz z ich wspieraniem, chcieli oderwać państwa demokracji ludowej od Związku Radzieckiego i całego obozu socjalistycznego, podporządkować je dominującym siłom imperializmu. Klika Tito uczyniła Belgrad centrum amerykańskiego szpiegostwa i centrum antykomunistycznej propagandy.

Już w czasie wojny, w 1943 roku, BBC ¹², która wcześniej wspierała Mihailovicia ¹³ i byłego króla Piotra ¹⁴, nagle zmieniła front na rzecz Tito. Później okazało się, że brytyjska misja wojskowa przybyła do siedziby Tito, po czym Tito mianował pułkownika (obecnie generała) Velebita, agenta wywiadu brytyjskiego, swoim przedstawicielem w Londynie. Imperialistyczne intrygi zaczęły się. W tym czasie kierownictwie Komunistycznej Partii Jugosławii opublikowało deklarację polityczną – nacjonalistyczną w swej istocie – odnośnie Macedonii, wzywając macedońskich patriotów do dezercji z EAM ¹⁵ i oddawania się do dyspozycji Tito. Emisariusze Tito, w tym Vukmanović, natychmiast zaczęli podważać działalność komunistycznych partii Grecji i Macedonii.

Churchill wysłał swojego syna Randolpha z misją specjalną do Tito. Później ten stary reakcjonista i śmiertelny wróg ZSRR spotkał się z Tito osobiście. Już wtedy imperialiści okazali duże zainteresowanie i zaufanie Tito i jego klice.

Z drugiej strony, demaskacje jugosłowiańskiego generała Popivody ukazały w prawdziwym świetle kompromitującą postawę Tito, Rankovicia i innych wobec nazistowskich najeźdźców i Gestapo, a także ich nikczemną zdradę jugosłowiańskich partyzantów w najważniejszych momentach wojny. Wszystko

to wyjaśnia późniejszą politykę kliki Tito. Doświadczenia ruchu robotniczego uczą nas, że ludzie, zwerbowani niegdyś przez burżuazyjne policje, pozostają w ich dyspozycji przez resztę życia. Brytyjcy i amerykańscy imperialiści popularyzują niesławną postawę bandy Tito i polecają ją jako działalność antykomunistyczną w skali międzynarodowej. Starali się wprowadzić komunistów innych krajów pod wpływem Tito. Ale plan imperialistów nie powiódł się; spod czapki „marszałka” wyglądały uszy agenta międzynarodowego kapitału.

Kiedy wszyscy szczerzy przyjaciele pokoju, demokracji i socjalizmu postrzegają ZSRR jako potężną twierdzę socjalizmu, jako lojalnego i wiernego obrońcę wolności i niepodległości narodów, jako główną podporę pokoju, klika Tito-Rankovicia, po dostaniu się do władzy pod maską przyjaciół ZSRR, rozpoczęła kampanię oszczerstw i prowokacji przeciw Związkowi Radzieckiemu, na rozkaz brytyjskich i amerykańskich imperialistów, wykorzystując najbardziej podłe fabrykacje, zapożyczone z arsenału hitlerowców.

Wszystkie wysiłki imperialistycznej burżuazji zmierzające do rozszerzenia dywersyjnej antykomunistycznej i antyradzieckiej polityki Tito, poza granice Jugosławii, zostały rozbite żelazną jednością światowego rewolucyjnego ruchu proletariackiego.

Kiedy Biuro Informacyjne opublikowało rezolucję, belgradzcy faszyci zaczęli narzekać, że są ofiarami niesprawiedliwości. Ich jedynym celem było ukrycie swojej kryminalnej przeszłości i swoich związków z imperializmem angloamerykańskim, tak długo jak to możliwe. Proces budapeszteński spadł na klikę Tito jak grom z jasnego nieba.

Fakty dowodzą, że nie były to błędy, lecz świadoma kontrrewolucyjna, antyradziecka i antykomunistyczna polityka prowadzona przez bandę szpiegów, profesjonalnych informatorów i agentów-prowokatorów z długim stażem kolaboracji z policją i służbami specjalnymi burżuazji. Wielu z obecnych przywódców jugosłowiańskich zostało wysłanych przez Gestapo do Jugosławii, z obozów koncentracyjnych we Francji, już w 1941 roku.

Wykrycie bandy Rajka-Brankova, proces i wyrok należy uznać za wielkie zwycięstwo sił demokracji i socjalizmu nad projektami imperialistów. Fakty

ujawnione na procesie w Budapeszcie zrzuciły całkowicie maskę z twarzy Tito i jego kliki, odsłaniając przed narodami Jugosławii i całego świata ich prawdziwe oblicze – oblicze długoletnich szpiegów i agentów-prowokatorów, którzy penetrowali ruch robotniczy jako płatni agenci imperialistów amerykańskich i brytyjskich.

Plan amerykańskich imperialistów mający na celu zastraszenie i podważenie demokracji ludowej oraz stworzenie antyradzieckiego bloku w Środkowej i Południowo-Wschodniej Europie, w którym titowska klika miałaby być czołowym oddziałem, jest częścią ogólnego imperialistycznego planu strategicznego dla rozpętania nowej wojny światowej. Porażka tego planu była ogromną klęską podżegaczy wojennych i zwycięstwem pokoju.

Przejście kliki Tito-Rankovicia na pozycje jawnych agentów imperializmu i podżegaczy wojennych zostało przypieczętowane poparciem przez rząd jugosłowiański bloku imperialistycznego w Organizacji Narodów Zjednoczonych, gdzie Kardeljowie, Djilasowie i Beblerowie działają w zjednoczonym froncie z imperialistami amerykańskimi w głównych kwestiach międzynarodowej polityki.

Polityka zagraniczna kliki Tito jest antyradziecka w całej rozciągłości. Belgradzcy agenci kontrrewolucyjni wykonują rozkazy imperialistycznych agresorów i podżegaczy do nowej wojny światowej.

Faszystowscy bandyci usiłują ukryć przed narodami Jugosławii naturę Paktu Północnoatlantyckiego, do którego chcieliby się przyłączyć. Ich działania, ujawnione na procesie budapeszteńskim, są przytłaczającym dowodem ich aktywnego uczestnictwa w realizacji militarnych planów amerykańskich i brytyjskich imperialistów. Komunistyczne i robotnicze partie, analizując tendencje w polityce zagranicznej kliki Tito, dawno temu zauważyły, że nie byłoby niespodzianką, gdyby Tito, służąc swoim panom, wymyślił nową teorię, według której to nie kapitalizm z jego sprzecznościami, nie imperializm, ale socjalizm jest przyczyną wojen w naszych czasach.

I to stało się głównym hasłem jugosłowiańskiej polityki zagranicznej. We wszystkich swoich politycznych wypowiedziach dla zagranicy, belgradzka banda faszystowska realizuje jeden cel, którym jest urąganie i oczernianie ZSRR i

krajów demokracji ludowej. Nie ma „ataków imperialistów na klikę Tito”. Cała złość i nienawiść kierowana jest przeciwko ZSRR i demokracjom ludowym.

Amerykańscy i brytyjscy panowie Tito nakazali swoim agentom być bardziej aktywnymi w czasie aktualnej sesji Organizacji Narodów Zjednoczonych. Imperialiści są zaniepokojeni ogromnym prestiżem zwycięstwa ZSRR. Zadaniem emisariuszy Tito w Narodach Zjednoczonych jest zdyskredytowanie głównej siły pokoju, Związku Radzieckiego, i ukrycie faktu, że brytyjscy i amerykańscy imperialiści są podżegaczami wojennymi.

Emisariusze-sabotażyści Tito próbują zdyskredytować nowy typ stosunków, stosunków socjalistycznych, jakie istnieją pomiędzy ZSRR a państwami demokracji ludowej i które oparte są na równości i wspólnocie interesów. Te relacje stają się atrakcyjne dla wszystkich, którzy chcą pokoju i wolności dla narodów wszystkich krajów, które są wasalami imperializmu amerykańskiego. Ale wściekłe ataki kliki Tito są bezsilne wobec faktów. Tylko dzięki socjalistycznej pomocy ZSRR, republiki ludowo-demokratyczne weszły w tę fazę rozwoju, kiedy ludzie, doświadczwszy radości życia w wolnym i niepodległym kraju, czują się panami we własnym kraju i poświęcają całą swoją energię promowanie jego siły i postępu” (G.M. Malenkov¹⁶ w swoim przemówieniu z 6 listopada 1949 roku). W tym samym czasie, gospodarka amerykańska stoi w obliczu potężnego kryzysu, który wraz ze Stanami Zjednoczonymi zmiecie wszystkie kraje, w tym Jugosławię, które są z nimi związane.

W czasie obecnej sesji Organizacji Narodów Zjednoczonych, klika Tito obnażyła się całkowicie: stało się jasne, kto za nią stoi i komu ona służy.

Tito gorliwie wykonuje wszystkie nakazy swoich panów. Nie istnieją takie narodowe interesy, których Tito nie byłby gotów zdradzić pod wpływem Waszyngtonu. Belgradzki korespondent „New York Herald Tribune”¹⁷ w artykule „Stany Zjednoczone będą wymagać ustępstw od Tito” oświadczył już w czerwcu zeszłego roku, że rząd jugosłowiański zmieni swoją postawę w sprawie swoich roszczeń wobec Austrii¹⁸, w sprawie Triestu¹⁹ i w kwestii greckich partyzantów²⁰. Ten sługa imperialistów, Judasz Tito, wykonywał rozkazy swoich panów co do joty. Zrezygnował ze słoweńskiej Karyntii i uniemożliwił sprawiedliwe rozstrzygnięcie interesów jugosłowiańskich w Trieście. Co do Grecji, sam

Acheson²¹, w swoim przemówieniu na otwarciu posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych, podkreślił zmiany w polityce zdradzieckiego rządu Jugosławii.

Wszystko to skłoniło „Time”²² do poczynienia uwagi, że Tito w swojej polityce zagranicznej usunął niektóre z przeszkód, które utrudniały współpracę gospodarczą z państwami zachodnimi. W języku kapitalistów, oznacza to, że Tito może w końcu prosić kapitalistów o dolary.

W sferze polityki wewnętrznej, głównym skutkiem zdradzieckiej polityki kliki Tito-Rankovicia jest faktyczna likwidacja demokracji ludowej w Jugosławii.

W wyniku kontrrewolucyjnej polityki kliki Tito-Rankovicia, która przywłaszczyła sobie partię i państwo, w Jugosławii powstał antykomunistyczny reżim policyjny typu faszystowskiego. Społeczne podstawy tego systemu to kułacy na wsi i elementy kapitalistyczne w mieście. Władza w Jugosławii jest w rzeczywistości w rękach antyludowych sił reakcyjnych. Aktywni członkowie starych partii burżuazyjnych, kułacy i inne elementy wrogie demokracji ludowej zadomowili się w centralnych i lokalnych organach władzy. Faszystowska klika utrzymuje swoją władzę przy pomocy nadmiernie napompowanej maszyny wojskowej i policyjnej, za pomocą której gnębi ona narody Jugosławii, zmienia kraj w obóz wojskowy, odbiera prawa demokratyczne ludowi pracującemu i tłumi wolność wyrażania opinii.

Władcy Jugosławii demagogicznie i bezczelnie oszukują lud, gdy twierdzą, że budują w Jugosławii socjalizm. Dla każdego marksisty oczywistym jest, że nie może być mowy o budowie socjalizmu w Jugosławii, kiedy klika Tito walczy z ZSRR oraz z całym obozem socjalizmu i demokracji, pozbawiając Jugosławii wsparcia w budownictwie socjalistycznym, kiedy gospodarczo i politycznie uzależniła kraj od amerykańskich i brytyjskich imperialistów.

Ostatnie wydarzenia pokazały, że rząd jugosłowiański znajduje się w stanie całkowitego uzależnienia od obcych kół imperialistycznych i stał się narzędziem ich agresywnej polityki, co doprowadziło do zniszczenia suwerenności i niepodległości jugosłowiańskiej republiki.

Komitet Centralny partii komunistycznej i rząd Jugosławii połączyli swoje siły z kołami imperialistycznymi przeciwko całemu obozowi socjalizmu i demokracji, przeciwko partiom komunistycznym całego świata, przeciwko państwom demokracji ludowej i przeciwko ZSRR.

Tito i Ranković ustanowili w swoim kraju ostre rządy terroru. Każde swobodne wyrażenie poglądów, demokratycznej opinii stwarza dużą groźbę dla życia i wolności; wszystkie ludzkie prawa są bezlitośnie deptane. Więzienia są pełne komunistów, strajkujących i chłopów, którzy odmawiają wykonywania „dobrowolnej”, a w rzeczywistości przymusowej, pracy. Cele tortur, przemoc, oślepianie więźniów, głodzenie napełniają kraj przerażaniem. Nie ma końca zabójstw i egzekucji. Jugosławia jest dziś krwawym pobożowiskiem i więzieniem narodów.

Jugosłowiańscy najemnicy imperializmu, którzy objęli kierownictwo Komunistycznej Partii Jugosławii, prowadzą kampanię terroru przeciwko prawdziwym komunistom, którzy są wierni marksizmowi-leninizmowi i walczą o Jugosławię niezależną od imperializmu. Tysiące jugosłowiańskich patriotów, poświęconych sprawie komunizmu, zostało wykluczone z partii i osadzone w więzieniach i w obozach koncentracyjnych, wielu z nich było torturowanych, zamordowanych w więzieniach lub skrytobójczo zamordowanych, jak dobrze znany jugosłowiańskim komunistom Arso Jovanović²³. Bezwzględność, z jaką zwolennicy komunizmu są tępieni w Jugosławii, można porównać tylko z brutalnością faszystów Hitlera, rzeźników Tsaldarisa²⁴ w Grecji albo Franco²⁵ w Hiszpanii.

Towarzysze Žujović²⁶ i Hebrang²⁷ oraz wielu innych komunistycznych liderów Jugosławii, wielu generałów, pułkowników i innych oficerów, którzy byli bohaterami antyhitlerowskiego ruchu oporu, działaczami partii robotniczej, profesorami akademickimi, postępowymi intelektualistami, robotnikami i chłopami pracującymi, którzy kochają swój kraj i pragną zobaczyć go wolnym od imperializmu, którzy kochają Związek Radziecki i socjalizm, zostało wtrąconych do więzień i poddanych reżimowi eksterminacji.

W czasie wydalania z szeregów partii komunistów, wiernych internacjonalizmowi proletariackiemu, i eksterminowania ich, jugosłowiańscy faszyci otworzyli szeroko drzwi dla burżuazyjnych i kułackich elementów.

W wyniku zniszczenia zdrowych sił w Komunistycznej Partii Jugosławii przez klikę Tito, kierownictwo partii znajduje się teraz całkowicie w rękach szpiegów i morderców oraz najemników imperialistycznych. Komunistyczna Partia Jugosławii znajduje się pod kontrolą sił kontrrewolucyjnych, które ośmielają się mówić i działać w imieniu partii.

Wiemy, że starą metodą burżuazji jest rekrutacja szpiegów i prowokatorów do szeregów partii robotniczych. Imperialiści starają się rozbić je od wewnątrz i przejąć pod swoją kontrolę. Udało im się to zrobić w Jugosławii.

Faszystowska ideologia, faszystowska polityka wewnętrzna, zdradziecka polityka zagraniczna kliki Tito, które są całkowicie podporządkowane kołom imperialistycznym, wykopały przepaść między narodami Jugosławii a bandą szpiegów i faszystów Tito-Rankovicia. Dlatego antyludowe i zdradzieckie działania kliky Tito napotykają na coraz większy opór wiernych marksizmowi-leninizmowi komunistów oraz klasy robotniczej i chłopstwa pracującego Jugosławii.

Ślemy pozdrowienia naszych komunistycznych bojowników wszystkim naszym jugosłowiańskim towarzyszom, którzy odważnie znoszą krwawy terror w więzieniach i obozach koncentracyjnych rzeźnika Rankovicia.

Sytuacja gospodarcza Jugosławii staje się obciążeniem dla robotników. Sektor państwowy nie jest własnością ludzi, lecz państwa kapitalistycznego, pracującego w służbie obcego kapitału.

Robotnik jugosłowiański nie pracuje dla siebie, dla swojego ludu. Wartość nadwyżek przez niego tworzonych w coraz większej mierze przyznawana jest zagranicznym bankom i funduszom powierniczym. Strajki, które wybuchły w różnych przedsiębiorstwach – jak w odlewni Stura, w zakładach samochodowych koło Mariboru czy kopalniach w Trbovlje – zostały utopione we krwi przez bandytów Rankovicia.

Klika Tito wykorzystuje faszystowską dyktaturę przeciwko masom pracującym, w interesie zagranicznego kapitału i rodzimej burżuazji, wiejskiej i miejskiej. Rosnąca siła kułaków towarzyszy wzrostowi sił burżuazji w miastach. Belgradzcy demagodzy faszystowscy starają się ukryć swoje działania na rzecz restauracji kapitalizmu mówieniem o „znoszeniu wyzysku” czy deklarowaniu, jak zdrajca Kardelj półtora roku temu, „triumfalnego marszu ku socjalizmowi”. Półtora roku temu zdrajca Kardelj oświadczył: „dni wyzysku człowieka przez człowieka są w naszym kraju policzone”. Aktualnie, kapitalistyczny wyzysk w Jugosławii stał się jeszcze bardziej intensywny tak w mieście, jak i na wsi; kułaków i innych wyzyskiwaczy błogosławi ich dobroczyńca, Judasz Tito.

Ze względu na wrogą politykę kliki Tito wobec ZSRR i państw demokracji ludowej, która to polityka pozbawiła Jugosławię wsparcia tych państw, plan pięcioletni kliki Tito zakończył się klęską. Lud pracujący Jugosławii zdaje sobie coraz bardziej sprawę z oszustwa Tito, mówiącego o „budowie socjalizmu” w Jugosławii bez i przeciwko ZSRR i państwu demokracji ludowej.

Sytuacja chłopstwa pracującego nigdy nie była tak trudna jak teraz. Jest ono brutalnie wyzyskiwane przez kułaków, przytłoczone podatkami i pracami przymusowymi. „Spółdzielnie producentów”, tworzone siłą i kierowane przez kułaków, stanowią nową formę wyzysku chłopstwa pracującego. Posiadając narzędzia rolnicze, kułacy wykorzystują pracę biednych chłopów z tzw. „spółdzielni” na cele swoich prywatnych gospodarstw.

Oczywiście, Tito ucieka się do coraz bardziej brutalnych form wyzysku nieodpłatnej przymusowej pracy, na rzecz kapitału zagranicznego. Jest to tzw. „wolontariat” w obozach drwali, na budowach dróg itd. Dziesiątki tysięcy ludzi siłą wysłano do obozów drwali.

Charakterystyczny w tym względzie jest „wolontariat” w lasach Bośni i Hercegowiny, skąd drewno jest eksportowane do Wielkiej Brytanii i Ameryki. Ludzie są wprowadzani do „wolontariatu” bez uprzedzenia. Przedstawiciele władzy państwowej wchodzą w godzinach kolacji czy nocą i siłą porywają ludzi, których nazwiska mają w swoich wykazach. Dość często, ci ludzie nie odpowiadają wymaganiom przepisów, tzn. są albo zbyt starzy (ponad 55 lat) albo zbyt młodzi (mniej niż 14 lat), są chorzy i niezdolni do pracy.

Aż 20% zmobilizowanych do pracy to osoby chore lub starsze. Nawet zaświadczenia lekarskie przewidujące zwolnienie z „wolontariatu” są ignorowane. Praca trwa od 10 do 14 godzin dziennie. Żywność jest uboga: składa się z zupy fasolowej, 200 gramów chleba i 200 gramów mąki kukurydzianej. Ludzie nie mają odzieży, śpią w lesie na ziemi, często w błocie i w deszczu, bo nie mają nawet chat. Ludzie i zwierzęta – konie i woły – są mobilizowane do tej pracy. Rozgoryczenie mas wobec tego procederu jest coraz bardziej gorzkie.

Narodowościowa polityka bandy szpiegów i morderców, będących teraz u władzy w Jugosławii, jest narodowo-szowinistyczną polityką typu faszystowskiego, polityką dzikiego ucisku mniejszości narodowych, pozbawiania ich wszelkich praw do swobodnego rozwoju.

Organizacje mniejszości narodowych zostały rozwiązane, a ich ucziwi przywódcy aresztowani i zamknięci w więzieniach jugosłowiańskich rzeźników faszystowskich.

Prasa mniejszości narodowych, jak i prasa ogólnie, znajduje się w rękach faszystowskich elementów, mniejszości narodowe nie mają możliwości swobodnego wyrażania własnych aspiracji w swoim języku.

Prasa jugosłowiańska znajduje się całkowicie na służbie amerykańskiego imperializmu i jego agentów, titowskich szpiegów i morderców.

Jugosławia została zmarshallizowana²⁸. Podczas gdy na początku klika Tito głośno chwaliła się, że obędzie się bez pożyczek i ślubowała, że nie skala „swoich sił” i „specyficznej drogi” amerykańskimi dolarami, dziś te polityczne kanale jawnie proszą o pomoc amerykańskie banki. Ale amerykańscy bankierzy nie są zadowoleni z zainteresowania. Amerykanin Hoare, szef komisji do spraw Jugosławii w Międzynarodowym Banku Odbudowy i Rozwoju, zainstalował się w Belgradzie jak władca. Na konferencji prasowej powiedział dziennikarzom, że był tam, aby sprawdzić, jak wykorzystywane są kredyty udzielone przez bank. Jugosłowiańskie plany ekonomiczne są przekazywane monopolistom do zatwierdzenia. Wszystko to przy wielu ludzkich niedostatkach, wynikłych z marshallizacji.

Kapitał zachodni penetruje Jugosławię różnymi kanałami. Niezależność ekonomiczna Jugosławii została zlikwidowana.

Misją kontrrewolucyjnego agenta Tito było uderzenie w Demokratyczną Armię Grecji. Rzeźnicy ludów Grecji i Jugosławii, Tsaldaris i Tito, osiągnęli pełne porozumienie, potajemnie zwalczając heroiczne działania greckich partyzantów. Podczas gdy Tito pouczał swoich oficerów, jak utrudniać walkę Demokratycznej Armii Grecji, jego giermek, Vukmanović wytykał w „Borbie”²⁹ rzekome „błędy” Komunistycznej Partii Grecji. W tych trudnych dla greckich patriotów dniach, on, z niezrównaną podłością i zdradzieckością, zaatakował kierownictwo KP Grecji i towarzysza Zachariadisa³⁰: kiedy w ludach Jugosławii wzmagala się sympatia i solidarność z greckimi partyzantami, Tito nikczemnie uzasadniał swoje działania.

Stary prowokator, Vukmanović, napisał, że bitwa „została przegrana powodu absolutnie błędnej linii kierownictwa na ważne zagadnienia (walki zbrojnej, organizacji i szkolenia wojska, kwestii władzy, stosunku do imperialistów itd.)”.

Artykuły te nie są w stanie ukryć łajdactwa kliky Tito, wszystkich jej zbrodni, jakie popełniła, jej pomocy dla monarcho-faszystów przeciwko greckim partyzantom.

Wszystkie te fakty ukazują nam reżim typu gestapowskiego faszystowską politykę kliky Tito.

Ale bliskie są dni, kiedy ludy Jugosławii policzą się z tą bandą szpiegów, prowokatorów i morderców.

II

Jakie wnioski należy wyciągnąć z analizy sytuacji w Jugosławii?

1. Szpiegowska grupa Tito nie reprezentuje woli ludów Jugosławii, ale wole imperialistów amerykańskich i brytyjskich, grupa Tito zdradziła interesy swojego kraju, zniszczyła polityczną suwerenność i ekonomiczną niezależność Jugosławii.

Walka z podżegaczami do nowej wojny światowej jest nie do pomyślenia bez walki z kliką Tito. Międzynarodowe znaczenie tej walki jest więc jasne.

2. „Komunistyczna Partia Jugosławii”, w swoim obecnym składzie, kiedy dostała się w ręce wrogów ludu, straciła prawo do nazywania się partią komunistyczną,

a jej aparat stał się narzędziem agenturalnych działań kliku Tito-Kardelja-Rankovicia-Djilasa.

Walka przeciwko titowskiej kliki szpiegów i morderców jest międzynarodowym obowiązkiem komunistycznych i robotniczych partii.

3. Główne zadania w walce z faszystowską dyktaturą Tito spadają na klasę robotniczą i ludy Jugosławii, z rewolucyjnymi komunistami na czele.

Ludy Jugosławii pielęgnują w sercu szczerą miłość do Związku Radzieckiego, który je wyzwolił, i pragnie z całego serca do wielkiej rodziny socjalistycznej i demokratycznej. Ludy Jugosławii nienawidzą gorąco szpiegowskiej kliku Tito i jej panów, amerykańskich i brytyjskich imperialistów. Istnieje coraz większe pragnienie i rośnie walka ludu pracującego o obalenie władzy faszystowskich uzurpatorów w Jugosławii.

Obowiązkiem komunistycznych i robotniczych partii jest pomaganie w każdy sposób jugosłowiańskiej klasie robotniczej i chłopstwu pracującemu, które walczą o powrót Jugosławii do obozu demokracji i socjalizmu.

4. Walka przeciwko faszystowskiemu reżimowi kliku Tito w Jugosławii nabiera coraz bardziej radykalnych form: strajki, bierny opór, głównie przeciwko werbunkowi do pracy przymusowej, kolportaż ulotek, sprzeciw wobec planów produkcji w fabrykach i programów rządowych zamówień publicznych itp. Jugosłowiańscy robotnicy wyraźnie widzą, że zwiększanie produkcji służy imperialistom i uciekają się do sabotażu.

Podstawowym warunkiem powrotu Jugosławii do obozu socjalistycznego jest aktywna walka wszystkich rewolucyjnych elementów, tak w Komunistycznej Partii Jugosławii, jak i poza nią, o powstanie rewolucyjnej, prawdziwie komunistycznej partii w Jugosławii, która będzie wierna marksizmowi-leninizmowi, zasadom proletariackiego internacjonalizmu, która będzie walczyć z imperialistami o niepodległość Jugosławii.

5. Klasa robotnicza Jugosławii i komuniści, którzy jej przewodzą, musi być solidarna z międzynarodową klasą robotniczą w budowie swojej partii. Walka jugosłowiańskich komunistów zaczyna być coraz bardziej aktywna i nabiera bardziej skoordynowanych form.

Polityczna i ideologiczna kampania na rzecz zdemaskowania kliki Tito musi być kontynuowana z jeszcze większą energią. Antyludowa polityka tej agencji imperializmu powinna być jednomyślnie potępiona przez światową opinię publiczną. Titoiści lamentują na każdym kroku, że są wyrzucani ze wszystkich organizacji demokratycznych. Zdradzają strach, że nie będą mogli skutecznie kontynuować swojej działalności szpiegowskiej i zostaną porzuceni przez amerykańskich panów.

Bądźmy bezwzględni i nieubłagani wobec tych nikczemnych agentów! Niech nigdzie nie znajdują wsparcia!

6. Najważniejszym zadaniem wszystkich komunistycznych i robotniczych partii jest wzmożenie czujności. Dotyczy to nie tylko członków partii, ale i mas pracujących, które muszą być wychowane w rewolucyjnej czujności. Czujność mas musi przyjąć zorganizowane formy. Musimy demaskować i wyrzucać z naszych szeregów elementy burżuazyjno-nacjonalistyczne i wszystkich agentów imperializmu, pod jakimkolwiek szyldem by się nie ukrywali.

Szczególne znaczenie ma czujność państw demokracji ludowej i czujność państwa dyktatury proletariatu.

Wiemy, że w państwach demokracji ludowej stary aparat państwowy nie został rozbity od razu, jak miało to miejsce w czasie Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. Wymaga to szczególnej czujności komunistów. Obowiązkiem komunistycznych i robotniczych partii jest wyciągnięcie należytych wniosków w budapeszteńskim procesie szpiegów Rajka i Brankova.

Należy pamiętać, że pomimo klęski poniesionej na procesie budapeszteńskim przez amerykańskich i brytyjskich imperialistów, nie wyrzekli się oni szpiegostwa i dywersji przeciwko państwom demokracji ludowej. Konferencja amerykańskich ambasadorów w Europie Wschodniej, która odbyła się niedawno w Londynie, została zwołana w celu koordynacji pracy amerykańskich agentów w tej części Europy po procesie budapeszteńskim. Zachodnia prasa nie ukrywa, że spotkanie amerykańskich dyplomatów w Londynie zdecydowało o założeniu centrali szpiegowskiej w Belgradzie. W tym samym czasie, komisja Departamentu Stanu, pod przewodnictwem Allena Dullesa³¹, szefa wywiadu amerykańskiego

opracowywała strategię działań wobec krajów Europy Wschodniej, przewidując „nowe metody”.

Nie może być żadnych wątpliwości, że głównym zadaniem będzie ugruntowanie pozycji starych szpiegów i agentów-prowokatorów z kliki Tito. Imperialiści będą starać się wykorzystywać ludzi, jak np. Rajka, jak i każde osłabienie i pęknięcie w szeregach partii i służb rządowych, malkontentów, elementy nacjonalistyczne oraz osoby o podejrzanej przeszłości.

Jak uczy bolszewizm, musimy stale pamiętać o tym, że należy położyć kres oportunistycznemu samozadowoleniu, które wynika z fałszywego założenia, że kiedy nasza siła rośnie, wróg się coraz bardziej oswaja i staje się nieszkodliwy. To założenie jest z gruntu błędne. Musimy pamiętać, że im bardziej beznadziejna jest pozycja naszych wrogów, tym bardziej będą się uciekać do „ekstremalnych metod”.

Wzmocnienie czujności musimy oprzeć na większej pracy edukacyjnej. Czasopismo „O trwałą pokój, o demokrację ludową!”³² w związku z tym w artykule „Wzmocnić czujność rewolucyjną” pisało:

„Marksizm-leninizm uczy, że partia klasy robotniczej może z powodzeniem wyjść naprzeciw oraz pokonać wroga zawsze i wszędzie, bez względu na to, jak się on będzie maskował, tylko wtedy, kiedy będzie systematyczna praca w celu podniesienia politycznego i ideologicznego poziomu kadr; jeśli wychowuje się je w duchu niemożności pogodzenia się z żadnym odchyleniem od linii marksistowsko-leninowskiej, jeśli wzmacnia się szeregi organizacyjnie, zdecydowanie uwalnia partię od obcych jej elementów, demaskuje się i rozbija nacjonalistyczne i rewizjonistyczne odchylenia, pogłębi się świadomość klasy robotniczej i wszystkich ludzi pracy”.

Kardynalną lekcją, jaką należy wyciągnąć z doświadczeń wielkiej partii bolszewików, jest to, że aby wzmocnić czujność, musimy zrobić w naszych własnych partiach porządek bolszewicki. Podstawowym sposobem jest weryfikacja członków partii. Została ona przeprowadzona w wielu partiach w państwach demokracji ludowej i przyniosła bardzo dobre rezultaty. W naszej partii³³, w wyniku weryfikacji, która wciąż trwa, wydaliliśmy ze swoich szeregów elementy, które przeniknęły do partii w okresie, kiedy jej drzwi były szeroko

otwarte dla nowych członków. Nie ma wątpliwości, że ten środek utrudnia wysiłki wroga, aby znaleźć oparcia w naszej partii.

Komunistyczne i robotnicze partie muszą wzmocnić czujność ideologiczną swych członków. Muszą naświetlać po bolszewicku niemożność pogodzenia każdego odchylenia z internacjonalizmem proletariackim i zintensyfikować dzieło ideologicznego wychowania komunistów w wierności internacjonalizmowi proletariackiemu, nieugiętości wobec wszelkich odstępstw od marksizmu-leninizmu, w wierności demokracji ludowej i socjalizmowi, międzynarodowemu obozowi socjalistycznemu, z ZSRR na czele.

W nauce, literaturze, malarstwie, muzyce i kinie musimy być czujni i nieprzejednani wobec wszystkich trendów obcych klasie robotniczej, szczególnie wobec propagandy kosmopolityzmu.

Podnieśmy jeszcze wyżej zwycięski sztandar internacjonalizmu proletariackiego, poprzez wspieranie ZSRR – pierwszego państwa socjalistycznego, fundamentu światowego ruchu rewolucyjnego, głównej podpory w walce o pokój i wolność narodów – wielkiej partii bolszewików, przewodzącej siłom światowego ruchu rewolucyjnego oraz tego, który jest genialnym nauczycielem pracującej ludzkości, liderem walki narodów o pokój i socjalizm, tj. towarzysza Stalina!

Przypisy:

¹ **Biuro Informacyjne Partii Komunistycznych i Robotniczych (Kominform)** – porozumienie zawarte w 1947 roku między partiami komunistycznymi ZSRR, Polski, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Bułgarii, Jugosławii (która reprezentowała także Albanie), Włoch i Francji.

² **Josip Broz Tito** (1892-1980) – przewodniczący Komunistycznej Partii Jugosławii (później Związku Komunistów Jugosławii) od 1936 roku aż do śmierci, dowódca antyfaszystowskiego ruchu oporu w Jugosławii (1941-1945), przywódca Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii (1945-1980), wiosną 1948 roku Biuro Informacyjne Partii Komunistycznych i Robotniczych potępiło Tito i KPJ za

- prowadzenie polityki antykomunistycznej i antyradzieckiej; **Aleksandar Ranković** (1909-1983) – jeden z najbliższych współpracowników Tito;
- ³ **Maurice Thorez** (1900-1964) – sekretarz generalny Francuskiej Partii Komunistycznej w latach 1930-1964.
- ⁴ **Palmiro Togliatti** (1893-1964) – sekretarz generalny Włoskiej Partii Komunistycznej w latach 1927-1964.
- ⁵ **William Z. „Bill” Foster** (1881-1961) – jeden z przywódców Komunistycznej Partii USA.
- ⁶ **Proces budapeszteński** – odbył się w 1949 roku w Budapeszcie, sędzono w nim m.in. Laszlo Rajka.
- ⁷ **Edvard Kardelj** (1910-1979) – współpracownik Tito, jeden z przywódców Komunistycznej Partii Jugosławii, ekonomista.
- ⁸ **Milovan Djilas** (1911-1995) – bliski współpracownik Tito, jeden z przywódców Komunistycznej Partii Jugosławii, odpowiedzialny za propagandę, w 1954 roku odsunięty od rządów za krytykę systemu jugosłowiańskiego.
- ⁹ **Laszlo Rajk** (1909-1949) – długoletni działacz Komunistycznej Partii Węgier, po II wojnie światowej szef węgierskich służb bezpieczeństwa, w 1949 roku aresztowany za działalność kontrrewolucyjną i skazany na śmierć.
- ¹⁰ **Trajczo Kostow** (1897-1949) – długoletni działacz Bułgarskiej Partii Komunistycznej, redaktor naczelny „Rabotniczeskego deła”, po II wojnie światowej wicepremier Bułgarii, w 1949 roku aresztowany za działalność kontrrewolucyjną i skazany na śmierć.
- ¹¹ **Lucrețiu Pătrășcanu** (1900-1954) – długoletni działacz Rumuńskiej Partii Komunistycznej, od 1944 roku członek rządu rumuńskiego, w 1948 roku aresztowany za działalność kontrrewolucyjną, skazany na śmierć w 1954 roku.
- ¹² **BBC** - brytyjska publiczna stacja telewizyjna i radiowa, powstała w 1922 roku.
- ¹³ **Dragoljub „Draža” Mihailović** (1893-1946) – wysokiej rangi wojskowy jugosłowiański, dowódca partyzantki monarchistycznej – „czetników”.

- ¹⁴ **Piotr II Karadziordziewić** (1923-1970) – ostatni król Jugosławii w latach 1934–1945.
- ¹⁵ **EAM** – Narodowy Front Wyzwolenia – był główną siłą w greckim antyfaszystowskim ruchu oporu, kierowaną przez Komunistyczną Partię Grecji (KKE).
- ¹⁶ **Giorgij Maksimilianowicz Malenkow** (1902-1988) – zasłużony działacz partii bolszewickiej, bliski współpracownik Stalina, w latach 1953-1955 premier ZSRR, członek „grupy antypartyjnej”, w 1961 roku wyrzucony z Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego.
- ¹⁷ „**New York Herald Tribune**” – czasopismo nowojorskie ukazujące się w latach 1924-1966.
- ¹⁸ Jugosławia rościła sobie prawa do południowych rubieży Austrii, zamieszkiwanych przez ludność słowiańską.
- ¹⁹ Triest był przedmiotem sporu między Włochami a Jugosławią.
- ²⁰ Chodzi o Demokratyczną Armię Grecji (DSE), zbrojne ramię Komunistycznej Partii Grecji (KKE), walczącą w latach 1944-1945 i 1946-1949 z siłami greckiej reakcji, popieranej przez Stany Zjednoczone i Wielką Brytanię. DSE była wspierana przez państwa bloku socjalistycznego, do 1948 roku także przez Jugosławię.
- ²¹ **Dean Acheson** (1893-1971) – amerykański polityk i dyplomata, jeden z architektów doktryny Trumana, planu Marshalla i Paktu Północnoatlantyckiego.
- ²² „**Time**” – amerykański tygodnik ukazujący się od 1923 roku.
- ²³ **Arso Jovanović** (1907-1948) – zasłużony jugosłowiański działacz komunistyczny, bohater antyfaszystowskiego ruchu oporu, w 1948 roku poparł rezolucję Biura Informacyjnego w sprawie Jugosławii, został zabity w czasie próby przedostania się do Rumunii.
- ²⁴ **Konstantinos Tsaldaris** (1884-1970) – premier Grecji w latach 1946-1947, członek prawicowej Partii Ludowej, inicjator terroru wobec lewicy (głównie komunistów) w Grecji.

- ²⁵ **Francisco Franco** (1892-1975) – hiszpański polityk faszystowski, dyktator Hiszpanii w latach 1936-1975.
- ²⁶ **Sreten Žujović** (1899-1976) – weteran jugosłowiańskiego ruchu komunistycznego, organizator antyhitlerowskiego ruchu oporu, po wojnie minister finansów i członek delegacji jugosłowiańskiej w ONZ, po poparciu rezolucji Biura Informacyjnego w sprawie Jugosławii, pozbawiony stanowisk i prześladowany.
- ²⁷ **Andrija Hebrang** (1899-1949?) – weteran jugosłowiańskiego ruchu komunistycznego, bohater antyhitlerowskiego ruchu oporu, w 1942 osadzony przez kolaborantów chorwackich w obozie koncentracyjnym Stara Gradiska, potem członek Antyfaszystowskiej Rady Wyzwolenia Narodowego Jugosławii (AVNOJ), po poparciu rezolucji Biura Informacyjnego w sprawie Jugosławii, wyrzucony z KPJ i uwięziony, zamordowany w celi więziennej w Belgradzie.
- ²⁸ **Plan Marshalla** - plan Stanów Zjednoczonych mający służyć odbudowie gospodarek krajów Europy po II wojnie światowej oraz ich ekonomicznemu i politycznemu uzależnieniu.
- ²⁹ „**Borba**” - organ prasowy Komunistycznej Partii Jugosławii, po wojnie jedna z czołowych jugosłowiańskich gazet.
- ³⁰ **Nikos Zachariadis** (1903-1973) – sekretarz generalny Komunistycznej Partii Grecji w latach 1931-1941 i 1945-1956, uczestnik antyhitlerowskiego ruchu oporu, uczestnik walk z siłami greckiej reakcji po II wojnie światowej, w 1956 roku, na polecenie Nikity Chruszczowa, usunięty z partii, w 1957 roku zesłany do Chanty-Mansyjskiego Okręgu na Syberii, gdzie przebywał do śmierci.
- ³¹ **Allen Dulles** (1893-1969) – szef amerykańskich sił wywiadowczych.
- ³² „**O trwały pokój, o demokrację ludową!**” – organ prasowy Biura Informacyjnego Partii Komunistycznych i Robotniczych.
- ³³ Tj. w Rumuńskiej Partii Komunistycznej.